

TURYSTYKA DOSTĘPNA

Dla kogo? Dlaczego? Co obejmuje?

Jelenia Góra, 8.10.2025 r.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

TURYSTYKA “DOSTĘPNA” – CZYLI JAKA?

- Otwarta i wrażliwa na różne potrzeby uczestników
- Wspierająca ale nie wyręczająca
- Wspierająca niezależne funkcjonowanie
- Elastyczna w rozwiązaniach
- Różnorodna, dająca wybór
- Pełna a nie punktowa
- Zbilansowana ekonomicznie

TURYSTYKA DOSTĘPNA – DLA KOGO?

- Osoby starsze
- Osoby z niepełnosprawnościami
- Rodzice i opiekunowie osób z niepełnosprawnością
- Dzieci i młodzież z placówek edukacyjnych i wychowawczych

DLA KAŻDEGO!

DLACZEGO TURYSTYKA DOSTĘPNA JEST WAŻNA?

ok. **14% Polaków** to osoby z niepełnosprawnościami
tj. ponad 4 mln osób

43% OzN nie wyjeżdża
nigdzie w ciągu roku

OzN i seniorzy są niedoreprezentowani wśród uczestników ruchu turystycznego.

ok. **75% OzN** organizuje
wyjazd samodzielnie,
przez rodzinę albo
organizację do której
należy

25% populacji Polski
to osoby 65+

Badanie opiekunów, turystyki wytchnieniowej

- **74% opiekunów** nigdy nie miało możliwości wytchnienia
- **75% opiekunów** łączy wypoczynek z pełnieniem funkcji opiekuńczych
- ok. **43 % opiekunów** nie miało możliwości wyjazdu wypoczynkowego bez OzN, którą się opiekuje
- ok. **66% OzN** nie miało możliwości samodzielnej organizacji wypoczynku

Badana grupa:

- 1076 opiekunów
- 500 OzN
- 15 organizatorów i asystentów

TURYSTYKA DOSTĘPNA TO:

- DROGI – TRASY – SZLAKI
- MIEJSCA NOCLEGOWE – HOTELE – SCHRONISKA
- MIEJSCA ODPOCZYNKU
- ATRAKCJE TURYSTYCZNE
- RESTAURACJE
- ROZRYWKA
- INFORMACJA
- TRANSPORT – KOMUNIKACJA
- EDUKACJA – SZKOLENIA – WIEDZA
- WYCIECZKI – WYPRAWY – WYJAZDY
- PASJE
- INNOWACJE
- ROZWIĄZANIA FISKALNE

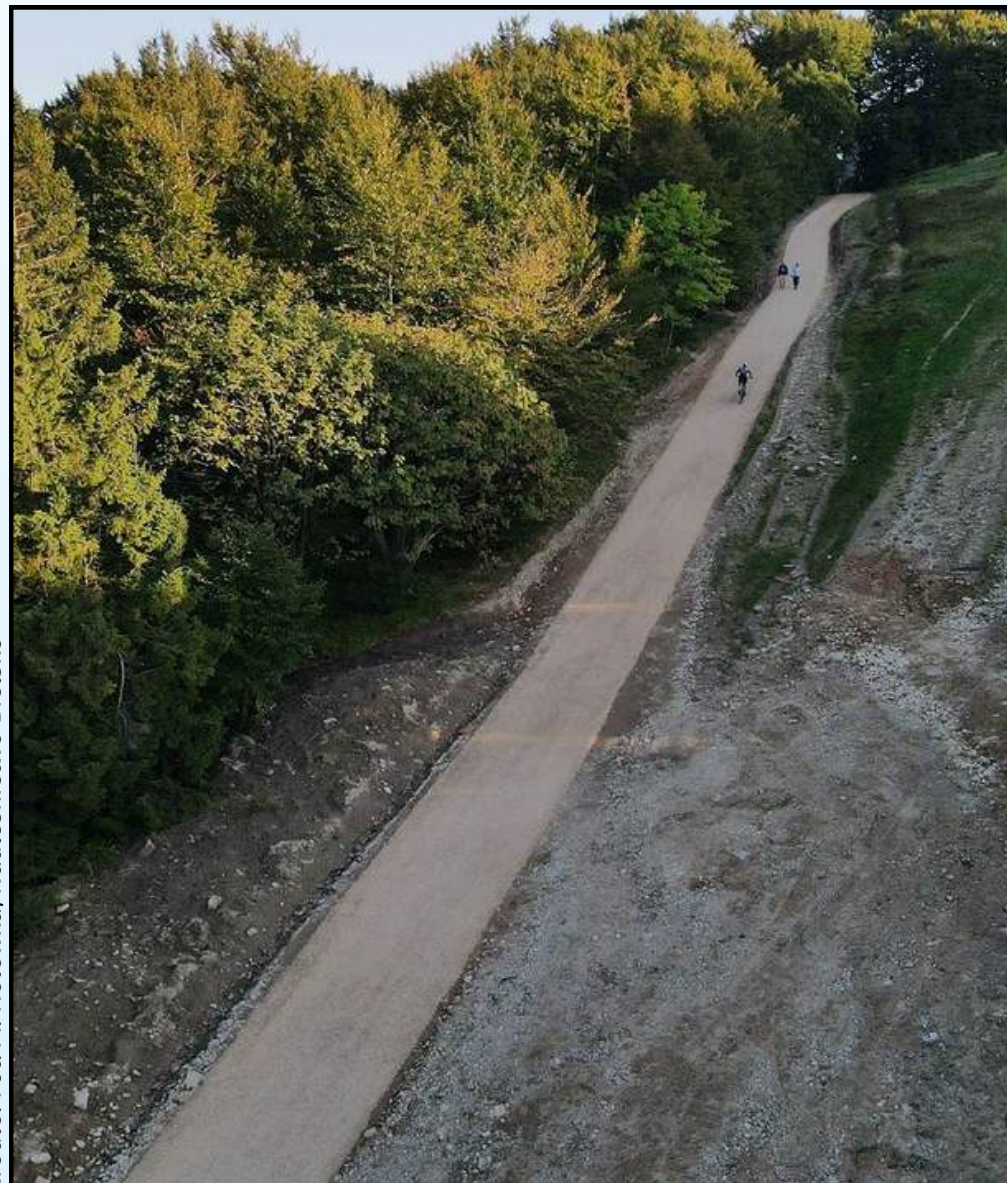

DROGI – TRASY – SZLAKI

źródło: Fot. M. Hołowska / Nadleśnictwo Bielsko

Szlak w Beskidzie Śląskim

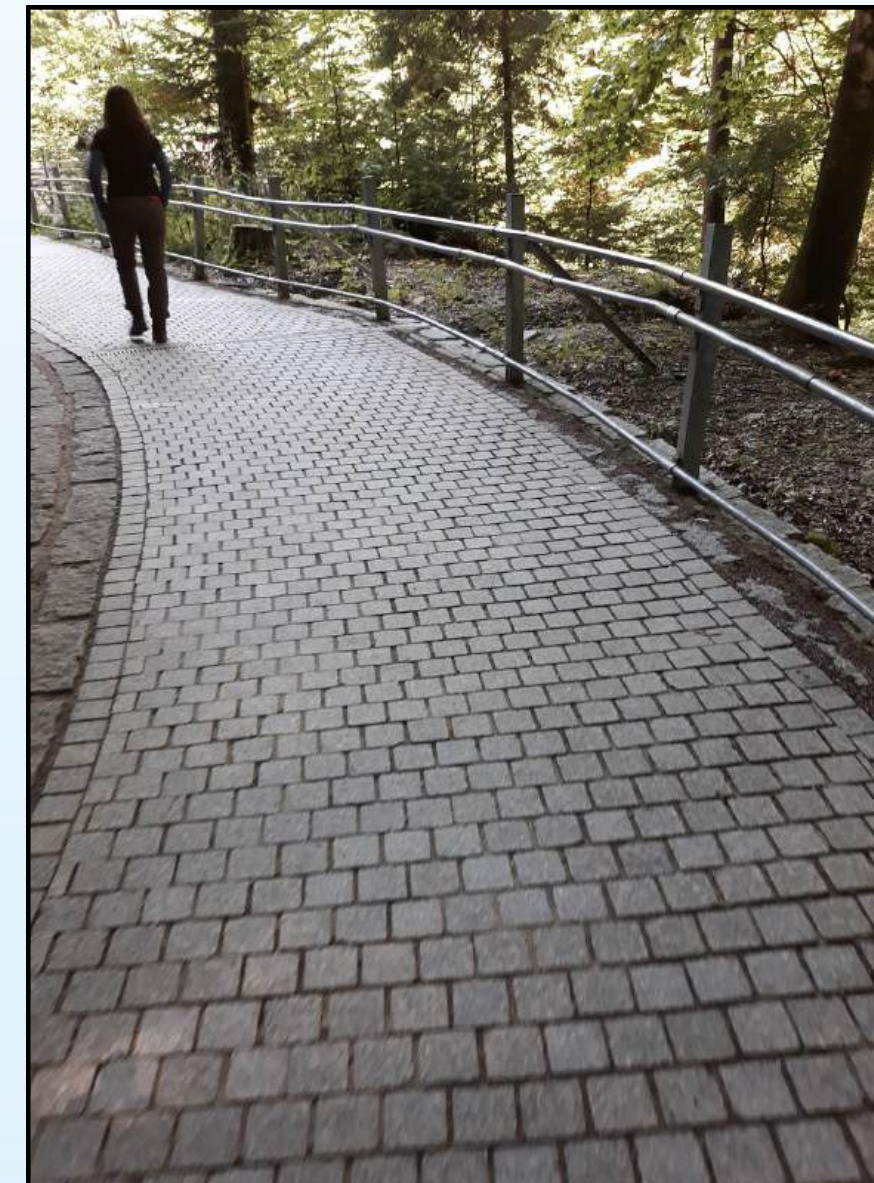

źródło: zbiory własne

Droga do schroniska
na Szyndzielni

Góry Stołowe

Trasa do Wodospadu
Szkłarki

DROGI – TRASY – SZLAKI

źródło: Polskie Koleje Linowe

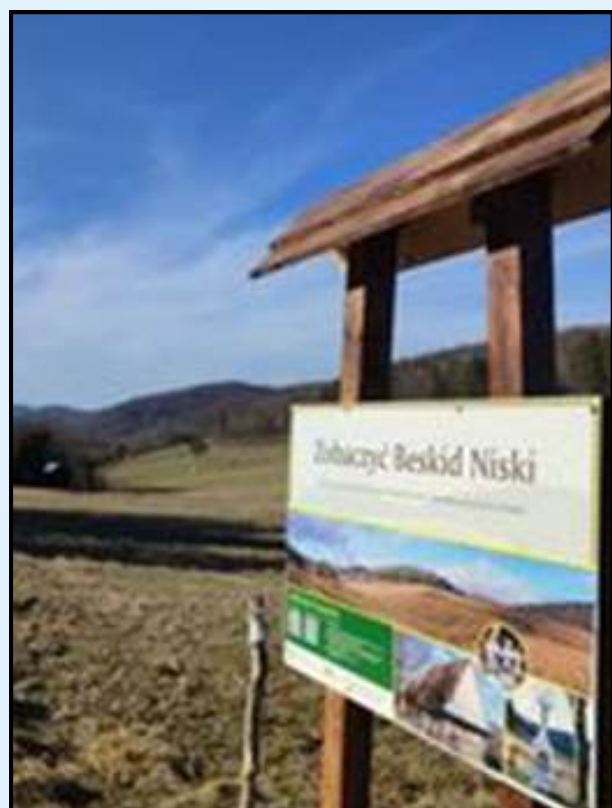
Kolej linowa na Kasprowy Wierch

Oznakowanie szlaku
turystycznego
w Wapienicy

źródło: MFIPR

Szlak z
audiodeskrypcją -
wokół Olchowca
(Beskid Niski)

źródło: Gmina Chęciny

Oznaczenia na szczytach Korony Gór Świętokrzyskich

SCHRONISKA – HOTELE – MIEJSCA NOCLEGOWE

Schronisko PTTK na Turbaczu

źródło: Schronisko PTTK na Turbaczu

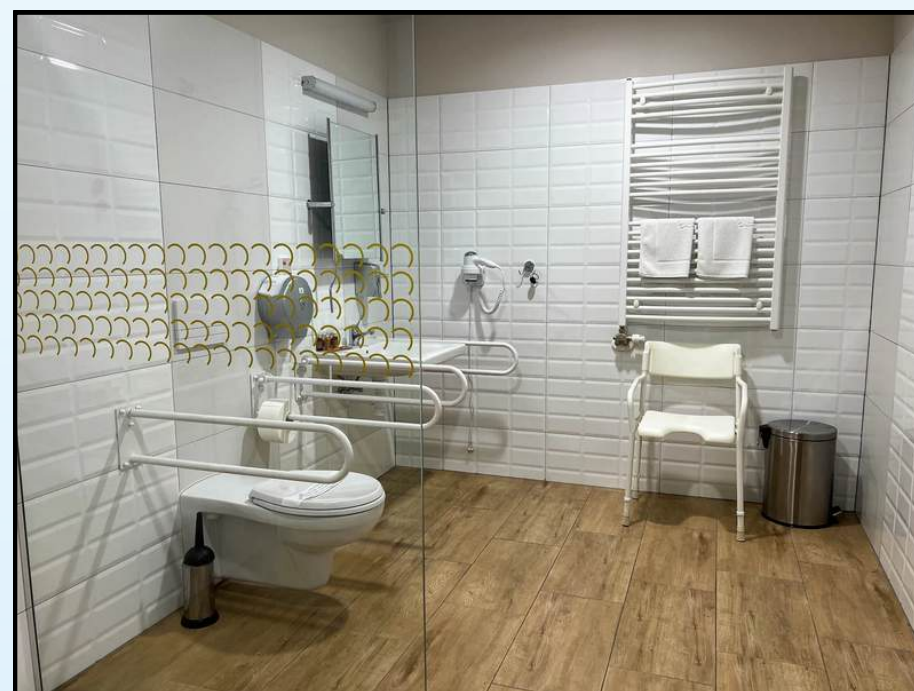
Pokój dostosowany do potrzeb OzN

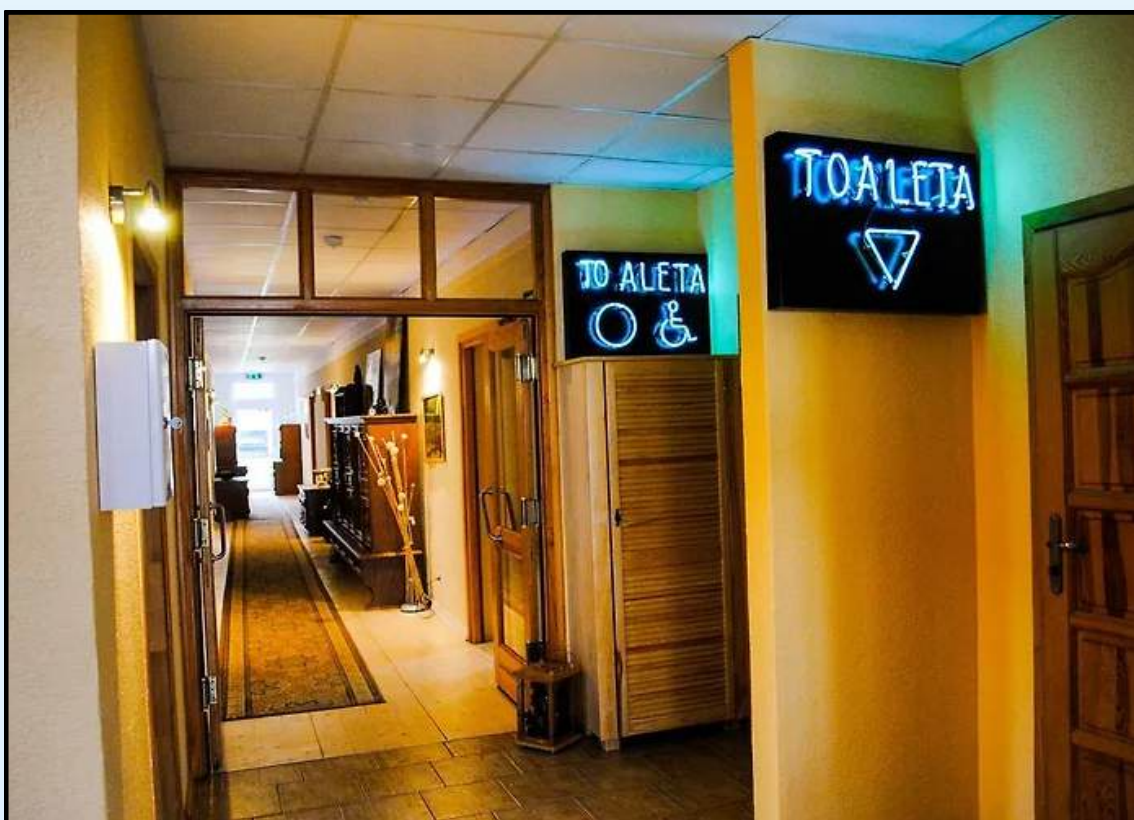
SCHRONISKA – HOTELE – MIEJSCA NOCLEGOWE

Platforma pionowa
w Hotelu Europejskim
w Warszawie

Łazienka w pokoju
“Słoneczne wzgórze”
w Tarnowie

Korytarz i oznaczenia w Hotelu
Krak w Myślenicach

Lada recepcji
na poziomie
wózka
w Hampton
w Gdańsku

Pętla indukcyjna - recepcja
“Słoneczne wzgórze” w Tarnowie

źródło: Liftprojekt inżynieria Dźwigowa

źródło: Booking

źródło: Lesser Poland Hotels

Źródło: Lubimy Podróż

MIEJSCA ODPOCZYNKU

źródło: MFiPR

źródło: Poleski Park Narodowy

źródło: Gmina Braniewo

Platforma na ścieżce dydaktycznej „Czahary” w Poleskim Parku Narodowym

Wiata turystyczna

Park Narodowy „Bory Tucholskie”
botaniczna ścieżka dydaktyczna

Ogrody sensoryczne - Ożarów i Wrocław

ATRAKCJE TURYSTYCZNE

źródło: Muzeum Historyczno-Archeologiczne w Ostrowcu Świętokrzyskim

źródło: PFRON Oddział Świętokrzyski

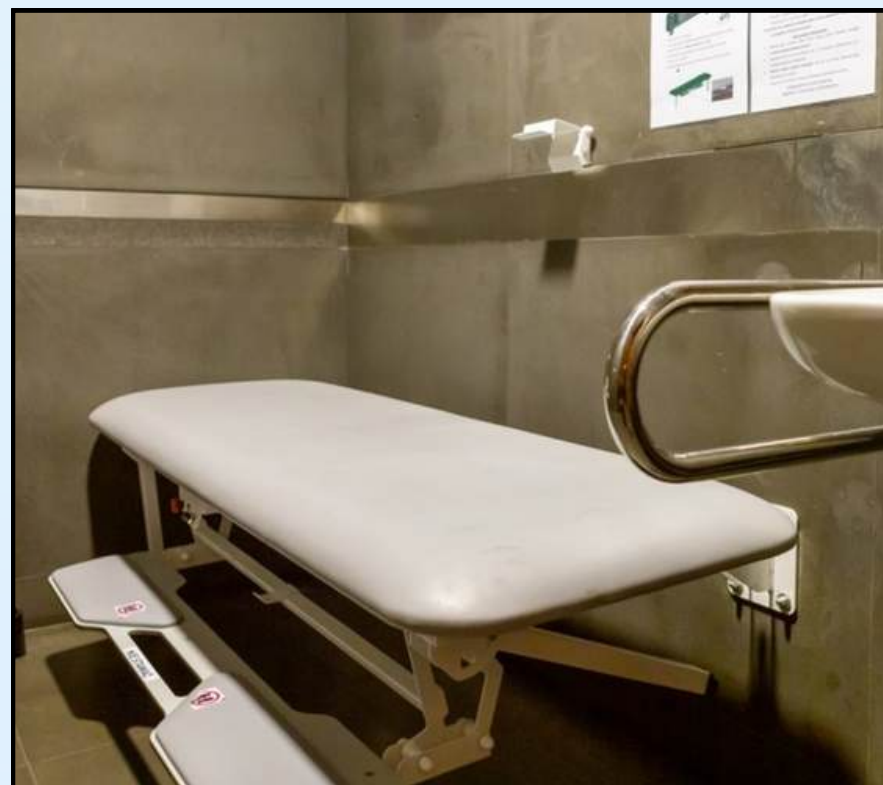

Muzeum Archeologiczne i Rezerwat Krzemionki

Muzeum Górnictwa Węglowego
(Królowa Luiza) w Zabrzu

źródło: Centrum Kultury ZAMEK w Poznaniu

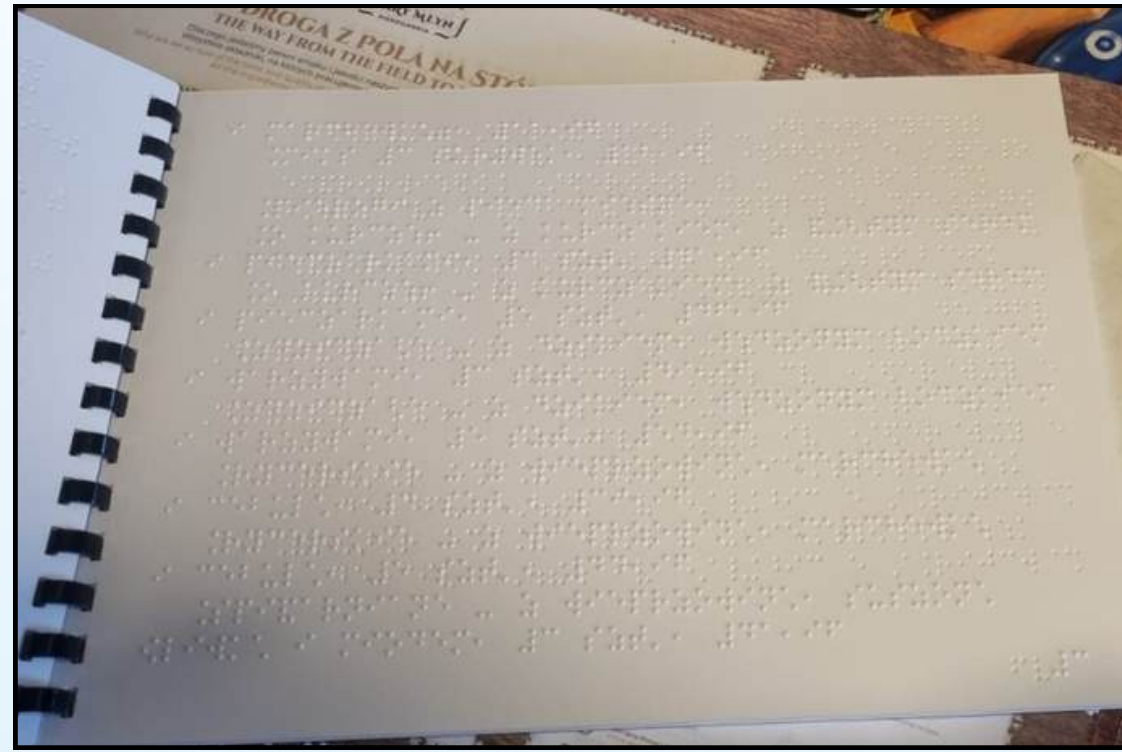
Komfortka, przenośne
krzesła i roller rampa -
przykłady udogodnień
w Centrum Kultury ZAMEK
w Poznaniu

RESTAURACJE

źródło: Gazeta Współczesna

Brajlowskie menu w Pizzerii Paradiso
w Białymstoku

źródło: Media QRTiger

Brajlowskie menu Pierogarni Stary
Młyn w Bydgoszczy

Kod QR z menu, QR Tiger

Danie główne: Grillowana polędwiczka wieprzowa z balsamiczną cebulą, domowymi frytkami i zapiekany pomidorem z ziołami

Restauracja TiTi w Łodzi

Restauracja Different w Warszawie

ROZRYWKA

źródło: Mandoria

Mandoria. Miasto Przygód w Rzgowie

Merkant

Niesamowity roller-coaster dla całej rodziny.

Niepełnosprawność ruchowa:

stan zdrowia umożliwiający korzystanie z zabezpieczeń atrakcji (pas bezpieczeństwa zapinany na wysokości bioder w pozycji siedzącej);

konieczność zajęcia stabilnej postawy siedzącej w pozycji pionowej;

możliwe skorzystanie z wejścia dostosowanego dla osób z niepełnosprawnością ruchową (bramka wyjściowa);

możliwość skorzystania z atrakcji przez osoby będące w stanie samodzielnie chodzić oraz siedzieć lub wstawać z pojazdu (samodzielnie lub z pomocą opiekuna);

Niepełnosprawność sensoryczna:

brak przeciwwskazań do skorzystania z atrakcji;

Niepełnosprawność intelektualna:

brak przeciwwskazań do skorzystania z atrakcji;

Dodatkowe informacje:

wymagany stan zdrowia umożliwiający korzystanie z atrakcji zgodnie z zasadami bezpieczeństwa określonymi za pomocą piktogramów;

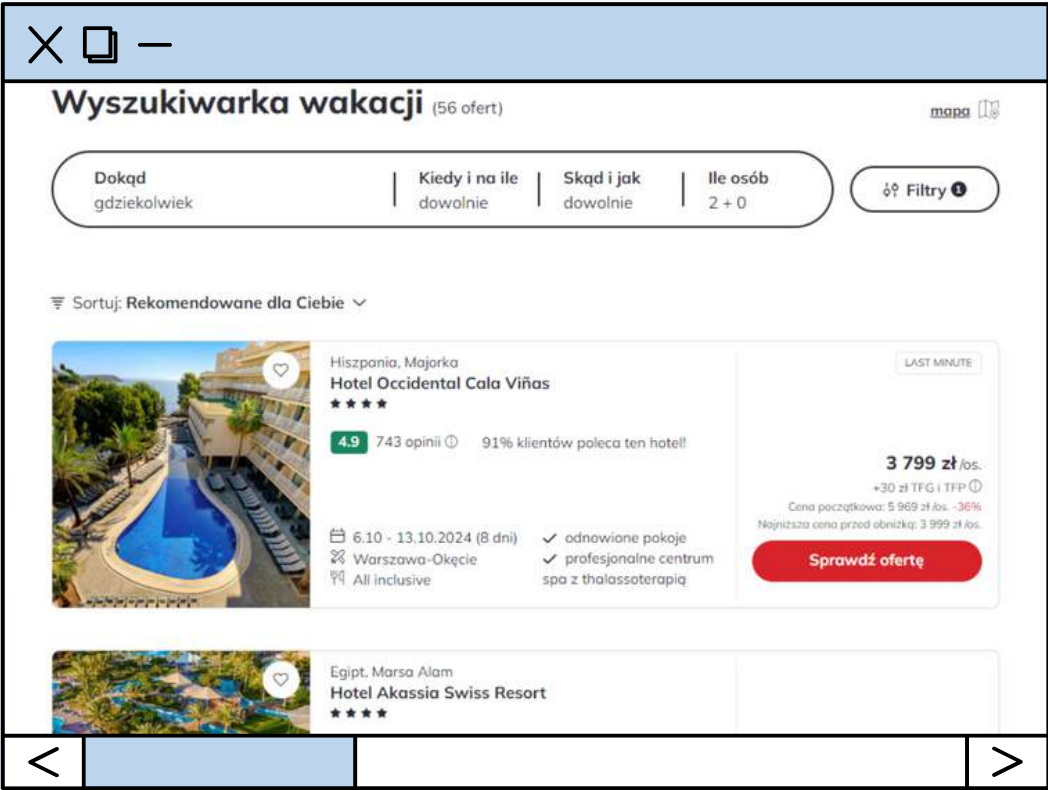
każda osoba z niepełnosprawnością (również os. z niepełnosprawnością powyżej 18 roku życia) wymaga asysty opiekuna podczas korzystania z atrakcji;

osoba z niepełnosprawnością wraz z opiekunem zajmują miejsce wyłącznie w pierwszym wagoniku - opiekun towarzyszy podczas przejażdżki;

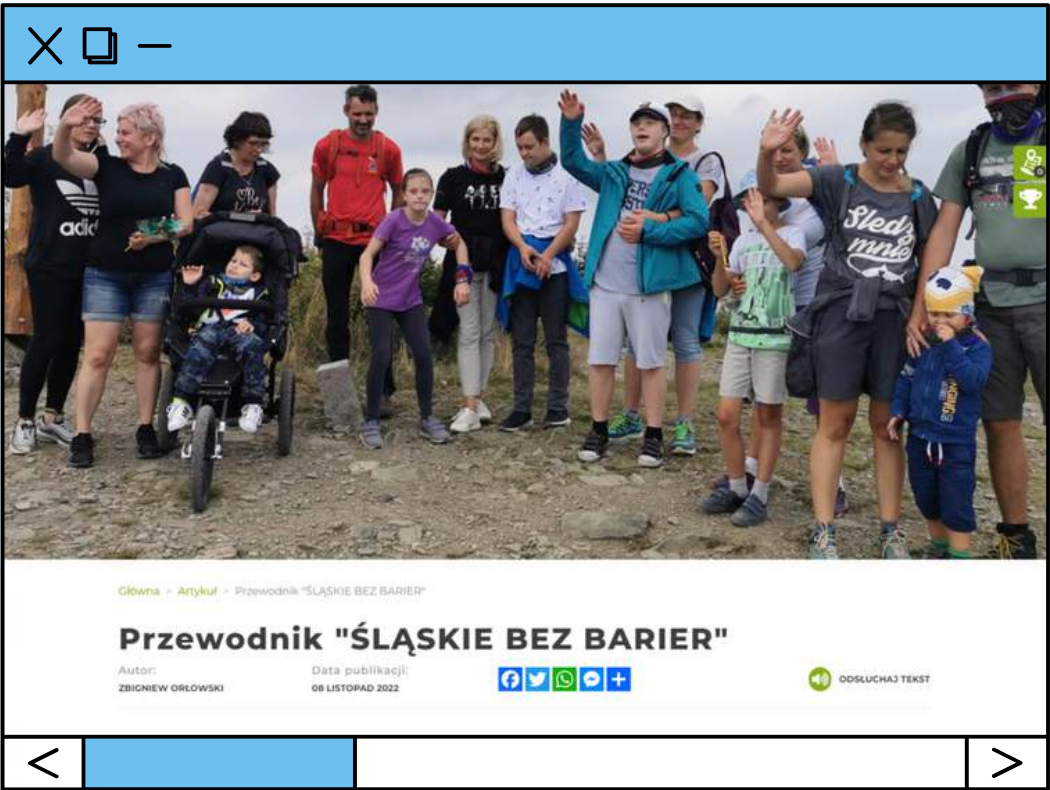

Więcej informacji
w [Przewodniku](#)

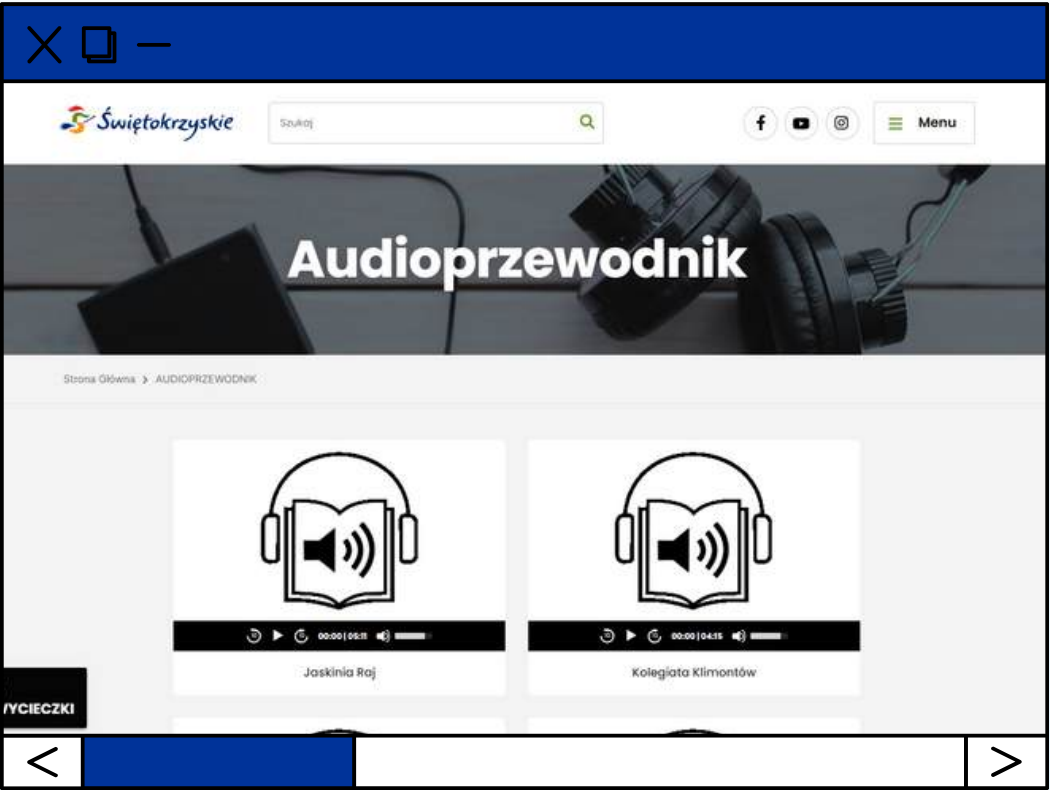
INFORMACJA

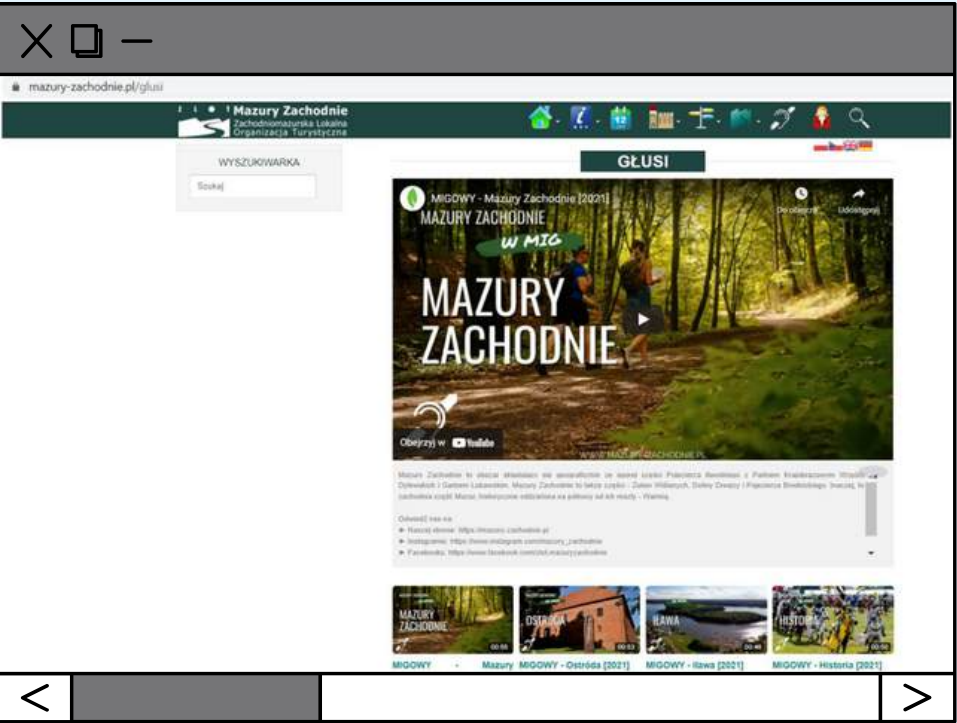
“Wakacje bez przeszkód” - oferta dla OzN na stronie biura podróży “Itaka”

Przewodnik “Śląskie bez barier”, Śląska Organizacja Turystyczna

Audioprzewodnik Świętokrzyskie Travel,

“Mazury Zachodnie w Mig”, ZLOT

TRANSPORT – KOMUNIKACJA

źródło: Łódzka Kolej Aglomeracyjna

Udogodnienia dla
OzN w Łódzkiej Kolei
Aglomeracyjnej

źródło: MFIPR

Samochody dla OzN, Kamkuko

źródło: PKP Intercity

Wagony COMBO, PKP Intercity

Wodospad Kamieńczyka

EDUKACJA – SZKOLENIA – WIEDZA

źródło: zachodnia.tv

źródło: fot. Przemek Kaczatko, KSON

Szkolenia dla Asystentów Turystycznych Osób
Niepełnosprawnych (ATON) realizowane przez KSON

WYCIECZKI – WYPRAWY – WYJAZDY

Wycieczki piesze i skitourowe Fundacji „Pogranicze Bez Barrier”

źródło: wroclaw.wyborcza.pl

Beskidy
“bez barier”
Jez.
Żywieckie

Wycieczka górską Fundacji Szerpowie
Nadziei

Wycieczka górską Fundacji Ładne
Historie

źródło: Holistic News

PASJE

Fundacja "Mniejszy Błękit"

Centrum Nurkowe Maska "Migiem pod wodę" (PJM)

Fundacja im. Piotra Janaszka "Podaj Dalej"

Wypożyczalnia wózków miasto Gdańsk (MOSiR)

INNOWACJE

źródło: MFIPR

Łódź "Viking" dostosowana dla OzN

Znaczniki TOTUPOINT

Nawigacja Intonavi

źródło Tanalski.eu

Przystawki do wózków

Pojazdy elektryczne

Symulatory VR

ROZWIĄZANIA FISKALNE

Rodzaje ulg: **USTAWOWE – REGULAMINOWE – HANDLOWE**

Ulg na przejazdy koleją (przykłady):

- 49% zniżki na pociągi osobowe i 37% na pociągi pośpieszne dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- 37% zniżki dla dzieci i młodzieży do 24. roku życia
- 30% zniżki Bilet Seniora (PKP Intercity)
- 95% zniżki dla opiekuna podróżującego ze znacznym niepełnosprawnym lub niewidomym pasażerem,

Koleje Śląskie co roku specjalny kurs **Pociągu Bez Barrier** dla dzieci z niepełnosprawnościami.

ROZWIĄZANIA FISKALNE

Parki Narodowe (przykłady):

- art. 12 ustawy o ochronie przyrody – bilety ulgowe dla OzN, młodzieży szkolnej, emerytów i rencistów
- ulgi dla opiekunów OzN – tylko wybrane parki (np. Białowieski, Bieszczadzki)
- brak ulgi dla osób towarzyszących (problem turystyki wytchnieniowej)
- pilotaż darmowych przejazdów e-busami nad Morskie Oko (TPN)
- bezpłatne wypożyczanie wózków dla OzN (Karkonoski Park Narodowy, Tatrzański Park Narodowy)

JAK JEST WSPIERANA TURYSTYKA DOSTĘPNA?

Programy i konkursy Ministerstwa Sportu i Turystyki

- Coroczne konkursy MSiT na dofinansowanie realizacji zadań publicznych w zakresie turystyki.
- Programy rozwoju turystyki społecznej, renowacji i wytyczania szlaków turystycznych, dostosowania schronisk do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (finansowane z BP i FRKF).

Programy i Projekty MFiPR i PFRON

- Dostępność ponad barierami
- Obszar chroniony, obszar dostępny (FE)
- Urlop od opieki. Model turystyki wytchnieniowej (FE)

Inne inicjatywy i projekty

- Realizowane m.in. przez urzędy marszałkowskie, PTTK, Ogólnopolską Sieć Turystyki Wytchnieniowej, inwestorów prywatnych)

Fundusze Europejskie

Dziękuję za uwagę!

